

*Osnovna šola
Preserje pri Radomljah*

***Pisni preizkus znanja
branje z razumevanjem
4. razred***

*Kriterij: 21, 20, 19..... odlično 5
18, 17..... prav dobro 4
16, 15, 14..... dobro 3
13, 12..... zadostno 2*

Ime: _____

Priimek: _____

Št. točk: _____

Ocena: _____

1. Pozorno preberi zapis in odgovori na zastavljena vprašanja. Potrudi se in pri odgovarjanju upoštevaj rabo velike začetnice in ločil.

BIVALIŠČA

Ljudje so prve preproste hiše začeli graditi iz opleta, ki so ga ometali z blatom ali ilovico. Streha je bila iz slame. Ljudje so si bivališča in hiše gradili iz materiala, ki je bil pri roki. Če je bilo na voljo veliko lesa, so bile hiše lesene. Ponekod so bile iz kamna, ker ni bilo lesa, drugod iz ilovice.

Kmečke hiše na vasi so bile sprva lesene, kasneje zidane in prekrite s slamo. V starejših časih so imele le pritličje. Hiše v mestih so imele poleg pritličja tudi nadstropje.

Živali si za počitek poiščejo zavetje, kjer so varne pred plenilci in vremenskimi spremembami. Mnoge žuželke, ribe, ptice in sesalci pa si gradijo bivališča. V njih počivajo in skrbijo za mladiče. Mladiči, ki so nebogljeni in odvisni od staršev, so tako varnejši pred plenilci.

Mravlje gradijo mravljišča. V njih živi po več tisoč mravelj. Prepoznamo ga kot kup smrekovih iglic in koščkov suhega listja. Pod zemljo si mravlje naredijo rove in izbe, v katerih živijo, in skrbijo za zarod.

V vroči Afriki živijo žuželke termiti. Nad zemljo iz posušenega blata zgradijo termitnjak, ki je lahko visok več metrov. Glavni prostor je pod zemljo, kjer je vedno hladno, temno in primerno vlažno, saj ima termitnjak prezračevalne cevi in dimnik.

Ose in sršeni gradijo satovje. Drobne lesene koščke prežvečijo s slino in jih spremenijo v kašo, ki jo razmažejo v tanko plast. Ko se posuši, z njo gradijo stene satovja.

Ptiči gradijo gnezda, v katerih valijo jajca. Iz njih se izvalijo mladiči. Ti ostanejo v gnezdu, dokler ne znajo leteti in si sami poiskati hrane. Ptiči gradijo gnezda iz travnih bilk in vejic, nato jih obložijo še z mahom ali lastnim perjem.

1. V besedilu poišči dva primera, kjer je bilo za gradnjo bivališča (človekovega ali živalskega) uporabljeno blato.

/2

2. Zakaj so bila v preteklosti ponekod človekova bivališča lesena, drugje pa iz kamna?

/1

3. Pred čim so živali varne v zavetjih?

/2

4. Zakaj je v podzemnem delu termitnjaka vedno hladno in primerno vlažno?

/2

5. Iz česa so zgrajena mravljišča?

/2

6. Iz česa so zgrajena gnezda ptic?

/2

7. Koliko časa ostanejo mladiči ptičev v gnezdih?

/2

8. Ali v besedilu najdemo odgovore na naslednja vprašanja:

* Kaj je oplet?	DA	NE
* Iz česa so bile zgrajene hiše v mestih?	DA	NE
* Kaj je ilovica?	DA	NE
* Zakaj nekatere živali gradijo bivališča?	DA	NE

/4

9. Obkroži pravilni trditvi.

- * Termitnjak je afriška žuželka.
- * Termitnjak je v podzemnem delu vedno hladen.
- * Termitnjak je visoka zgradba iz vejic.
- * Termitnjak in mravljišče sta si podobna v tem, da so glavni deli pod zemljo.

/2

10. Kaj je v našem besedilu satovje ? Obkroži pravilno trditev.

- * hrana os in sršenov
- * kaša iz sline os in sršenov ter koščkov lesa
- * bivališče os in sršenov

/1

11. Kaj si si v besedilu najbolj zapomnil?

/1